

Саша Радоњић

ШВЕДСКИ СТО

НОТЕ И ФУСНОТЕ

solaris

Нови Сад, 2014.

HOTE

Често се деси да вас људи издају! То је нормално, пошто је човек по својој природи издајица, али кад ово знате, биће вам много лакше наставити бескрајно веровати људима – што је веома важно, као и зауздавати сопствену издајничку природу – што је још важније!

* * *

Да ли ћете кроз живот бежати од сопствене сенке, или плесати са њом, није питање ни судбине, ни вере, ни невере, него спремности и способности да се избор начини.

* * *

Проблем свих доминантних монотеистичких религијских догми је у томе што су заправо духовни SECOND HAND – врло јефтине и све јефтинеје, нису кројене и шивене по мери оних који их носе, него по мери оних који их продају, набрзину су покрпљене, препеглане и сумњиво испране!

* * *

Наш свет је врт у коме су пријатељства, упркос свим глорификацијама, врло нежне биљчице склоне лаком и брзом увенућу. Разлози су разноврсни и никада та искуства нису угодна, али има једно посебно неугодно, а то је кад вас пријатељ омрзне зато што сте се разболели, заправо зато што сте поставили узроком и окидачем његовог неспокоја,

стрепњи, страхова, уместо да као и увек служите за забаву и разоноду.

* * *

Очи паса су мали прозори кроз које се може посматрати један много питомији свет и у њему сопствени много питомији лик.

* * *

Ниједна прича није испричана до краја, и управо зато књижевност ЈЕСТЕ још увек могућа и стварна!

* * *

СВЕТ је, заправо, једно веома мало место насељено запањујуће великим бројем запањујуће сличних људи.

* * *

Наша цивилизација је увелико преценила живот – нелогично је да нешто што се тако лако губи и још лакше одузима, буде на тако високој цени!

* * *

Не тако давно, призор ЛУНАТИКА који на улици разговара сам са собом, био је врло редак и неминовно изазивао сажаљиве погледе и тихе коментаре пролазника. Данас је мобилни телефон у комбинацији

са хендсфри додатком, начинио од сваког другог пролазника ПСЕУДОЛУНАТИКА, па иако се ради само о привидима, а не правим клиничким случајевима, ова слика је сугестивна и садржајна илустрација наше цивилизације – ЦИВИЛИЗАЦИЈЕ ПСЕУДОЛУНАТИКА И ЊИХОВИХ ПРИВИДА.

* * *

Заиста не сумњам да је Бог некада живео у синагогама, пагодама, катедралама, црквама, џамијама, али се одавно из њих преселио у много скромнија здања, где су му сустанари ПОЕЗИЈА, МУЗИКА и понека залутала неверничка душа.

* * *

Када ме мој пас почаста са ОНИМ својим погледом, на трен наслутим шта значи бити у најнепосреднијем дослуху са УНИВЕРЗУМОМ.

* * *

После више од 35 година поново читам ЗАГОРА... божанствен је... ТРЕБА ЧИТАТИ СТРИПОВЕ – КЊИГЕ КВАРЕ ЉУДЕ!

* * *

Бог зна бити нарочито слаб на поноћну молитву окорелог неверника.

* * *

Човеку је као бићу духа, поред осталих, дат велики и необично важан дар ВЕРЕ У БОГА, али одмах уз њега и способност да ствара дубоко противуречне религијске „догме”. Хммм... питам се, ко ли је „дародавац” овог другог?!

* * *

Гледајући своје већ времешне пријатеље и колеге писце, све чешће се питам – са каквом је то намером ТВОРАЦ населио човеков блистави ум и вечни дух у кућу од тако трошног и рањивог тела, рекло би се ТЕЛА ЗА ЈЕДНОКРАТНУ УПОТРЕБУ

* * *

Заиста је невероватно колико има оних – и међу екавцима и ијекавцима – којима истовремено не ваљају: Иво Андрић, Меша Селимовић, Мирослав Крлежа, Емир Кустурица, Лордан Зафрановић, Горан Бреговић, Џони Штулић итд! Лако ћете их препознати – са портретима дизајнираним по мери сопствених комплекса, одакле год долазили КАО ЈАЈЕ ЈАЈЕТУ СУ!

* * *

Свако биће овог света представља и савршеног учитеља. Тако је мисија паса да неприкосновеног господара планете подуче једној од најважнијих лекција – ЛЕКЦИЈИ ОДАНОСТИ. Али авај, толико је много паса свуда око нас, а толико мало оданости и око нас, и у нама!

* * *

Не сумњам да има људи који у окриљу сваке од „официјелних” религија проналазе свој овоземаљски мир и рај, али у свету без дубина немира и пакла, ја као писац немам шта да тражим.

* * *

Човек који је у спопственом животу дублер и епизодиста, какву улогу може имати у животима других људи?!

* * *

Иако смо и сами генетски модификовани, повремено сањамо да летимо подсећајући се тако на своје далеко анђеоско порекло.

* * *

Ако веома дуго останете загледани у амбис нечијег фејсбук профила, амбис ће почети да зури у вас.

* * *

Верујући људи су неретко збуњени и фрустрирани што на њихове молитве Бог не одговара. Они молитве упућују искрено, али из дубина цркви, џамија, синагога и других глувих кућа, а до Бога пристижу само оне упућене из чистих дубина куће душе. Разлике између тих дубина су истински ДРАМАТИЧНЕ!

* * *

Често се каже – „сви ми имамо своје маске, само их неки понекад скидају...”! Ја се са тим не слажем; свет у коме живимо је више од свега управо МАСКЕНБАЛ, и сасвим је прикладно, чак учтиво, маску никада не скидати!

* * *

Постоје људи за које не знам да ли су ми још увек пријатељи или нису, а хтео бих да знам, зато што ако нисмо пријатељи, онда су ми неки од њих озбиљни дужници и заиста бих желео да им тај дуг... опростим!

* * *

Као аутор који се често у књигама бавио феноменом времена, наравно да сам остао затечен пре месец дана, када је онај угледни амерички научник из темеља демонтирао теорију релативитета устврдивши да време, изузев као дубоко укореења човекова ИЛУЗИЈА, заправо НЕ ПОСТОЈИ. Ипак, замислите како је човек занимљиво биће – смислио је и начинио ЧАСОВНИК – справу која савршено премерава, ништа друго него ИЛУЗИЈУ.

* * *

Стратишта из минулих ратова, уместо да узвишеношћу и достојанством чувају успомену на пале жртве, вољом међуетничких тровача претворена су у погоне за фабриковање мржње.

* * *

Колегиница песникиња добила негативну књижевну критику па фрустрирана лamentsира: КЊИГА МИ ЈЕ СРАЊЕ! Као да у томе има нечега драматичног – наравно да је срање, велика већина свих написаних књига су срање, има свега неколико оних које нису, а човечанство, овакво какво јесте, заиста и не заслужује ништа боље од СРАЊА!

* * *

Да је ЕУ добитна формула за било шта, САД би јој већ одавно приредиле једно хуманитарно бомбардовање.

* * *

Са овим зрелим годинама спознао сам да тзв „ВЕЛИКА ПРИЈАТЕЉСТВА” заправо имају само једну сврху и важну мисију – да подуче лекцију ИЗНЕВЕРАВАЊА. Када ту лекцију савлада, човек почне да много дубље и искреније цени тзв МАЛА ПРИЈАТЕЉСТВА, садржајна познанства, добра другарства и наравно фејсбук пријатељства.

* * *

Од метафизичке студени, најбоље се бранити гуњем од вунене вере у неки дубоки бесмисао.

* * *

Иза спремности да се помогне, неретко се крије само потреба да се демонстрира сопствена супериорност – ништа друго и ништа више!

* * *

Гледати кроз изневерено очекивање је као гледати кроз јувелирску лупу.

* * *

Наука нам је одавно саопштила да је сваки атом од кога смо саздани, некада био у саставу звезда. Ако смо звезде једном били, звезде ћемо увек бити, али зашто смо се у међувремену тако неспретно преоденули у звездане супротности – људска бића?

* * *

Будите обазриви када вас неко неодмерено глорификује, јер наш свет је свет закона акције и реакције и пре или касније ћете са исте адресе бити једнако неодмерено маргинализовани.

* * *

У сновима мојих паса ходам четвороношке, машем репом и лајем на месец.

* * *

Фејсбук неретко користим као телескоп, микроскоп, времеплов, рендген, полиграф, а кад су ми звезде истински наклоњене – као КАЛЕИДОСКОП.

* * *

Када је „Милосрдни анђео” потрошио петооктобарску петоколону, демонстрирао је своју моћ тако што је дојучерашњим најљућим „непријатељима” подарио своја „милосрдна крила”.

* * *

Демократија је опијум за народ! (однос „цена – квалитет” овог опијата је катастрофалан)

* * *

Шта рећи о човеку који те изуједао за срце, а да при томе није ни зинуо... напротив – МУК ЈЕ ЊЕГОВ ОЧЊАК!

* * *

Сама идеја вере у БОГА је заиста колосално лепа, величанствена, али њено спровођење у живот је, са сваком следећом религијском догмом, бивало све накардније и ружније!

* * *

Уместо ЈЕДНЕ ДРЖАВЕ, која нам није била баш чедна – знала је понекада завршити у кревету са Истоком и са Западом, сада имамо 6 промискуитетних краљица, које кресне како ко и где стигне!

* * *

То што смо саздани од звездане праши-не чини да ноћу светлуцамо, попут сваке

друге галаксије удубљени у сопствену недокучивост.

* * *

Гледајући јуче један сателитски образовни ТВ канал, сазнао сам да је универзум настао пре тачно 15 милијарди година! Дакako, човеков мозак не може да перципира овако исказану временску димензију, шта више не може перципирати ни 1 милијарду година, 100 милиона, један милион, или сићушних 100.000 година итд... Човек је заиста биће великих апсурда – дата му је способност да прецизно срачуна време настанка целог универзума, али му је ускраћено да ту временску перспективу појми.

* * *

Како су само „драматичне” разлике између ФЕНДЕРА и ГИБСОНА... као између АНДРИЋА и ЦРЊАНСКОГ.

* * *

...а има и оних са заиста жалосним убеђењем да се сопствена сенка може и избрисати, и то ни мање ни више него компјутерским мишом... па људи, то је ипак само МИШ.

* * *

У односу на вечност којој једино сви припадамо, ово што животом зовемо, колико год трајало, увек је тек трептај ока. Учинити тај трептај својином незаборава, можда ипак има смисла.

* * *

За оне који умеју да гледају, фејсбук је права јувелирска лупа.

* * *

Кад га погледате ДАНАС и сетите се шта је био ЈУЧЕ, преостаје само да се престравите пред оним у шта може да се претвори СУТРА!!!

* * *

Пошто се није остварио и реализовао као појединац – ИНДИВИДУА, уточиште и психолошки азил је потражио у КОЛЕКТИВИТЕТУ национализма.

* * *

Бог је створио царство земаљско и насе-
лио га животињама... а онда је дошао неко
сасвим други и по сопственом обличју на-
чинио човека.

* * *

Ових дана смо сведоци како је понекад
недавно и лажно рефлекторско осветлење,
да би се објекти посматрања сагледали у
целини своје наказности!

* * *

Бацили су се у оптимизам дубок као ва-
вилонски бунар.

* * *

ДОБАР ПИСАЦ – онај који се ослободио императива да написану реченицу одмах пореди са претходном, да написану књигу пореди са претходном, да цео свет свога стваралаштва пореди са неким другим световима, заправо онај који се ослободио окова размишљања о томе колико је заиста добар!

* * *

Што сам старији, све чешће се осећам веома добро кад изричем истине које ми уопште не иду у прилог.

* * *

У свету где је НЕСАНИЦА валута плаћања, ни најдрагоценије снове нико не краде.

* * *

Ипак је једноставно – делимо се на оне који увек у свему траже нешто добро, и понекад, понегде га заиста налазе, и оне који у свему траже нешто лоше и УВЕК га у свему налазе!

* * *

Наш свет је добио Фејсбук, зато што ништа боље није ни заслужио.

* * *

Убедљиво највећа и најскупља заблуда човечанства јесте ДЕМОКРАТИЈА!

* * *

Кључна ствар је, да ли вас упркос СВЕ-МУ, минула времена још увек уважавају и поштују, или су вас архивирала у таму неке забачене фиоке, или још забаченије кутије од ципела заједно са свим осталим избледелим писмима и пожутелим фотографијама као немим сведоцима навике које је било боље – ратосиљати се.

* * *

Губитак живота многих људи у Сребреници је велика трагедија, али још већа трагедија је што пуне две деценије касније, небројене стотине хиљада људи живе као ментални и интелектуални заробљеници сребреничког мита, изманипулисани и смишљено обесхрабрани да искораче из свога заточеништва и коначно негде даље крену.

* * *

Брат великог везира МЕХМЕДА ПАШЕ СОКОЛОВИЋА је био МАКАРИЈЕ СОКОЛОВИЋ – патријарх СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ. У спомен на оца Димитрија, који је прихватио ислам, Мехмед је у родном селу подигао џамију, а у спомен на мајку која је остала православна хришћанка сазидао је цркву и омогућио обнову Пећке патријаршије. Мало је народа који у својој историји имају овако дубоку поуку и још мање оних који су над бескрајном дубином те поуке остали вековно глуви и неми!

* * *

НИРВАНА – то је кад вам и дани и људи постану Роршархове мрље.

* * *

Без икаквог претеривања и параноје – НАШ СВЕТ ЈЕ НА ПОЛА КОРАКА ОД СВОГА ДЕФИНИТИВНОГ КРАЈА! Остаје само дилема, да ли ће га докосурити бело-светске протуге својим хегемонистичким шибицарењем, или ће мајка природа отребити планету од врсте која јој је унаказила лепо лице и затровала чисту душу!

* * *

Све више ђавола живи у црквама и џамијама, али ко зна – можда су на њих и укњижене.

* * *

Неретко се деси да неки човек на олтару једног пријатељства, не трепнувши жртвује друго пријатељство, и увек нам такав гест много више важног саопштава о том човеку, него о било чему, или било коме другом.

* * *

Често неспоразуми проистекну из доживљаја фејсбук пријатеља кроз призму хиперреализма уместо кубизма, који на овој друштвеној мрежи нуди много прецизнију оптику.

* * *

Господе Боже, најпонижније Ти се захваљујем што ме начини окорелим неверником.

* * *

Најдуже су сенке људи који су вам били „промашене инвестиције”!

* * *

Сваки човек треба да се на време и без колебања одлучи да ли је БЕТМЕН или СУПЕРМЕН! Жене не воле неодлучне мушкарце!

* * *

Човек као изразито арогантно, бахато и саможиво створење је већ одавно нагузио сопствену будућност, а сада му она враћа истом мером!

* * *

Човек од човека данас може очекивати апсолутно СВЕ, осим људскости и то је најтежи пораз свих вишемиленијумских религијских догми, али и разлог више да не одустајемо од својих хуманистичких илузија и утопијских стремљења.

ΦΥΣΗΟΤΕ

У младићким данима сам желео да будем и сликар, а као први – логичан корак на том путу ми се чинио аутопортрет. Но, упркос силној упорности и настојањима, крајњи исходи су испадали, у најбољем случају, тек карикатурални. Каснији покушаји аутопортрета су ми били знатно успешнији, али се више нисам користио сликарским техникама, него речима, звуком и више од свега – ТИШИНОМ.

* * *

Питам уличног анђела што продаје књиге са колико је жена спавао. Он ме почасти крезубим осмехом па вели: Анђели не спа-

вају са женама! А шта им онда радите? Загрлимо их крилима и грејемо им озебле несанице.

* * *

Тек згужван и потом размотан лист хартије се показује у својој раскошној многоликости и мистичном савршенству.

* * *

Затекла ме зора док сурфујем по сновима давних пријатеља.

* * *

Из дубине савршеног дана и савршене песме, увек нас гледа једна Роршархова мрља.

* * *

Бити будан у зору, замишљен и прибран
док те свитање снева.

* * *

Ноћас сам сањао све моје ненаписане
књиге... Лежале су на столу и гледале ме туж-
ним очима.

* * *

Данас дајем интервју кћерки новинара
који ме интервјуисао пре 26 година када
она није била још ни рођена. Ово присећа-
ње ме заиста затекло, јутрос у кревету, као
што би затекло сваког младића седе браде,
коме се минуло време изненада загледало
у буновно лице.

* * *

Неретко се запитам – има ли та моја колекционарска страст и неки дубљи смисао – и онда, у маниру правог психоаналитичког дилетанта, закључим да су ово све можда симболичка дебла, којима око себе марљиво градим мостове... ИЛИ ИПАК БЕДЕМЕ!

* * *

Волео бих да си поларна светлост, па да те зовем Аурора Бореалис.

* * *

Вероватноћа да бих неке од фејсбук пријатеља упознао и у тзв реланом животу се мери промилима. Па и кад би се то ипак

десило, вероватноћа да би смо постали толико блиски, интимни да једни другима читамо дневничке и друге белешке, понеки стих, прозаиду, да завиримо у тако драгоцене фото албуме, се своди на нешто немерљиво мање и од статистичке грешке. А без тих белешки, стихова, фото албума ја и као човек, а још више као писац бих остао епски и лирски сиромашнији за једну целу димензију постојања.

* * *

Сањам да сам психотерапеут који ми се загледао у дубину зеница и шапнуо ми на уво: „Умислио си да си Саша Р.”

* * *

Заголицала ме је по темену, пољубила у груди и крунисала смехом моју сету, пре но што је нестала у виру једног фејсбук статуса. Ако је случајно сретнете – зове се МАШТА.

* * *

ПОБЕДА као исход у рату је била толико у домену НАДРЕАЛНОГ, да је врховном команданту једино преостало да команду над ударном и елитном војном формацијом – ПРВОМ ПРОЛЕТЕРСКОМ – повери окорелом песнику НАДРЕАЛИСТИ – Константину Кочи Поповићу. И успело је!!!

Политички представници Србије могу слободно, без икаквих посебних процедура да уђу на територију било које од суседних, више или мање пријатељских држава, али им је забрањено да уђу на територију сопствене јужне покрајине! Па ако не могу другачије, треба да уђу на тенковима, а ако не могу, не смеју, неће, не желе ни тако, онда нека окончају ову бескрајну, надасве понижавајућу фарсу благовременим, организованим исељењем свога становништва, пре но што се то деси насилно, стихијски и хаотично. За такву намену, њихови политички ментори ће очас посла обезбедити ултра повољне кредите, чак и субвенције!

* * *

Понекад ми се чини да је месец на дохват руке и доиста кад се на прсте пропнем комете ко свице ловим. Ено их на креденцу, пуна тегла.

* * *

НЕОПРЕЗНО – то је моје животно гесло!

* * *

Постоје људи који располажу само илузијом сопственог постојања, а фејсбук им служи искључиво као средство за промоцију те илузије уместо своје једнодимензионалне свакодневице. Не мислим ништа посебно лоше о тим људима, али они из неког разлога мисле лоше о мени.

* * *

Крезуби вампири, свуда око нас.

* * *

Циганка, сува кô грана и црна кô угарак, године од 30-50, неодредиво, седи на њебету са гомилом дрангулија и међу њима ХАРМОНИКА. Ту је дакако златан зуб и напола жива цигарета, а поглед бриткији од сабље. „Пошто ти је хармоника?” Одмерила ме и ноншалантно одговорила: „Била је 30 евра, па до курца не иде, па 20 евра, а и по 20 до курца не иде, па 10 и опет до курца не иде, па ајд ти кажи колко дајеш!” Размислих тренутак и рекох: „Јел може за 500 динара до курца?” а она: „Ајд за 700 и да ме јебеш до курца!” Одлична хармоника, само једну дирку сам мало наштеловао и све сад ради.

* * *

Располажем са заиста „опасном” колекцијом гитара, а свако мало себе затекнем са једном јевтином пољском копијом Гибсона из шездесетих година – правом соцреалистичком перјаницом, грубом, тетовираном равномерно испуцалим лаком, прилично раскотираном и са жицама из прошлог века које више није могуће ни прецизно наштимати. Електроника штуца, тако да је ретко и убадам у појачало, али ето... стално се баш њој изнова враћам, вероватно зато што је ОНА – управо тако раскотирана, груба, нетачног штима, огољено артикулисана, изборана попуцалим лаком и соцреалистички рецидив, више од било које друге СЛИКА И ПРИЛИКА МЕНЕ САМОГА, јер сви смо ми само... ДЕЦА СВОЈИХ СНОВА.

* * *

Обично сањам три сна и у тренутку буђења увек имам само петнаестак секунди да одаберем један од њих који ће са свим својим детаљима, нијансама, мирисима, одјецима остати забележен у каталогу сећања. Још неколико тренутака након отварања очију видим сенке ликова из два напуштена сна како спремају неред у тишини моје главе, слажу пижаме, изувају папуче и полако, босоноги одлећу кроз јавом запечаћене прозоре.

* * *

- Позајми ми једну тајну!
- Немам ниједну!
- Како немаш кад ти вире из свих џепова!
- Ах, то моје изношено одело сања своје тајновитости!

* * *

Има људи – стваралаца, који меру своје медијске (пре)експонираности поистовећују са мером свога, неретко патуљастог талента. Отуда би било веома корисно и поучно да нам се још понеки пут, из дубоке сенке деси СЛОБОДАН ТИШМА!

* * *

Китова (Кит Ричардс) велика рокерска срећа је што није располагао талентом за врхунског соло гитаристу, него је постао „ритмаш” и као аутор ритмаш, био је упућен на рифове, те потписао готово половину најбољих икада направљених рок рифова, а самим тим и небројене песме које значе сам врх рокенрола.

Повремено имам обичај да направим мале видео презентације гитара. Није то ништа посебно, нити сам ја неки гитариста да бих то начинио у великом стилу, али обично се и праве крајње лежерно, необавезно, а буде врло корисно када се одлучујете о некој куповини, посебно on-line. Ја, најчешће тако скицирам гитаре које нису скупоцене, а имају шта да кажу, па сам недавно једну „усликао” новим мобилним, тестирајући истовремено и његове видео перформансе. Цео клип је испао много дужи него што треба – 4 минута и 25 секунди, али мрзело ме да га сецкам, па га целог ставих на You Tube, рачунајући да се нико неће задржавати на њему више од пар минута, као што уосталом и сам чиним у сличним приликама. После две недеље погледао сам статистику видеа коју „сервисира” You Tube

и где су сви подаци о гледаоцима – колико их је било, из којих земаља су, колико времена су просечно гледали материјал и према мојим очекивањима, то просечно време гледања је било око 2 минута на узорку од педесетак приказа из целог света. ИЗУЗИ-МАЈУЋИ двојицу „посетилаца” који су били стрпљиви и пажљиви свих 4 минута и 25 секунди!!! И знате шта – ОБА СУ ИЗ ЈАПАНА!!! Ето, једна минијатура која ми је изнова потврдила ПОСЕБНОСТИ ове нације и културе!!!

* * *

„Е, да више прође и та демократија па да опет живимо ко људи!” Гласи један статус који сам прочитао недавно и знате шта – уопште нисам далеко од тога да ову пошлицу схватим крајње ОЗБИЉНО. ДЕМО-

КРАТИЈА је дефинитивно мнооого скупа работа, мнооого и као таква ипак привилегија само веома богатих друштава и држава. У сиромашним социоамбијентима она се неминовно дегенерише и претвара у своју супротност – елем, постаје прави корупционашки еден итд. То вам је отприлике, као да једна сиромашна породица вози спортски двосед мерцедес од 4000 кубика, чија регистрација и осигурање коштају преко 2000 евра, а за цену редовног сервиса можете купити старију опел корсу у одличном стању. И тако ми имамо спортског мерцедеса, плаћамо све дажбине, стојимо у бескрајном шпалиру поред трошног пута, машемо рукицама и бескрајно „уживамо” гледајући возаче и сувозаче који се сваких 4 године смењују. Ако ме питате, шта је решење за НАС – не знам, каже се, „Сиротињо и Богу си тешка”, али дефинитивно сам

сигуран да је од овога боља и диктатура пролетеријата, и просвећени апсолутизам, и тиранија једног – било ког човека итд, итд.

* * *

Све чешће смо у прилици да чујемо како је логично да Србија остане без 15% своје територије, будући да је ТАЈ РАТ изгубила! Само што ту постоји један колосалан парадокс: наиме, тадашња СРЈ није доживела војнички пораз у рату – шта више и са резолуцијом 1244 УН-а, међународно правно је одбранила суверенитет на целој територији, све са прецизним дефинисањем присуства своје војске и полиције у покрајини, контроли граничних прелаза итд. Политичке елите које су дошле након 5. октобра 2000. су све те тековине избагателисале и продале веру за вечеру са својим НАТО спонзорима и менторима, а онда током на-

редне деценије, као шлаг на торту, опљачкале су државу за целих 51 милијарду долара!!!

* * *

Историјски лик Исуса Христа ме је од давних дана дубоко интригирао! Ипак, кад год бих се изнова удубио у његову биографију, увек сам имао тај доживљај да су Христа као појаву, заправо девалвирале управо хришћанске догме које су долазиле накнадно. На пример – сама догма Христа као божијег сина целу слику његових постигнућа чини плошном – једнодимензионалном, чак јефтином, јер он као Божији син, заправо и сам Бог је СВЕМОГУЋИ, па тиме и сва његова чудеса губе на значају и тежини. Да га је хришћанска догма успоставила као обичног човека, САМО ЧОВЕКА који се уздигао и узвисио на начин да чини многа чуда, укључујући и постигнуће

васкрсења, е то би било већ нешто сасвим друго, заправо истински грандиозно, величанствено... само размишљам, заиста без намере да било чија верска осећања повредим.

* * *

Да се у бившој СФРЈ није десио грађански рат, него агресија Србије на околне државе, имајући у виду тадашње реалне капацитете и односе снага, граница би данас заиста била на линији Карловац – Огулин – Карлобаг!

* * *

Сибирски шаман који се неким чудом пробудио у срцу Сахаре, пожелео ми је ДОБРО ЈУТРО.

* * *

Сањам да ми је негдашњи завичајни пријатељ кога нисам видео двадесетак година освануо у књижари. Поздрављамо се и љубимо три пута, а он каже: „Нека ми Алах опрости овај трећи пољубац!” Ја одговарам: „А зашто би ти праштао – ако је од срца и тај трећи је ЊЕГОВ!”

* * *

Кад ми је ђаво закуцао на врата, један посебно добар пријатељ се веома уплашио за моје здравље, али још више за сопствено, те је у стамено здање тих страхова као арматуру уградио – живо – наше вишедеценијско пријатељство.

* * *

Два месеца на неурохориргији, током којих се моје тело борило да опстане, била су суштински испуњена дубоком, исконском и колосалном ДОСАДОМ!

* * *

Одувек сам мислио да је ФЕЈСБУК скроз ЛУД. Данас сам схватио да и он о мени мисли исто – наиме, препоручио ми је званичну фејсбук страницу „политичара” ХАШИМА ТАЧИЈА!!!

* * *

Имао сам 16 година када ме је први албум АЗРЕ подучио једној необично важној – драгоцену лекцији: НЕКЕ ОД НАЈБО-

ЉИХ СТВАРИ У МУЗИЦИ СЕ ДЕШАВАЈУ ТОТАЛНО ИЗВАН ЗОНА МИЛОЗВУЧНОСТИ. Недуго потом, бићу потпуно и трајно инфициран Диланом, Вејтсом итд. Но, године које уследише, потврдиле су овај постулат на један далеко универзалнији начин, па сам схватио и искусио и да најбоље жене нису оне савршених тела и црта лица, најбоља пријатељства нису она без икаквих трзавица – тотално хармонизирана, најкориснија искуства нису монолитно складна, него слојевито кошмарна и опоро окрепљујућа! ЗАТО ВОЛИМ ГРАЦИЈУ и стално изнова ТРАЖИМ РИТАМ У НЕСКЛАДУ!!!

* * *

Потпуно неуспео викенд! Наоружан тешком видео артиљеријом, намеравао сам урадити римејк једног раног спота Соларис

Блуз Бенда и... тотални фијаско! Некада су ме такви исходи дословно избезумљивали, али временом сам научио да врло искрено и дубоко ВОЛИМ СВОЈЕ НЕУСПЕХЕ! Наиме, они ме увек изнова, готово очински добронамерно, натерају да ценим брзо и лако заборављане успехе, и спокојно осмехнут се онда благо наклоним њиховим се нама и дозовем их на поподневну кафу.

* * *

ОД УЖИЧКОГ КОЛЦА ПА ДО НЕГРИШОРЦА

Први озбиљнији новац који сам у животу зарадио, био је од свирања; „радили” смо тезгу у Дому омладине у селу Гаљиповци, сваки викенд током зимског распуста 1982. године. Мада, замало нисмо одустали већ

прве вечери, кад у 21.30 нисмо имали никога од публике, те кренусмо да пакујемо инструменте. Локални председник омладинске организације, једва нас убеди да сачекамо још један сат, пошто људи на селу имају још увек посла, а на игранке се може ићи тек кад се све заврши. И доиста, сат касније све је било пуно кô шибица – улазнице се уредно наплаћују, а ми прашимо – ред ШИЗА, ред ПЛЕСА, па онда пола сата Ужичко колце. Ја нисам знао да свирам коло, па смо Машо Младен Тодоровић и ја за те прилике, мењали гитаре, те сам ја био на басу а он, СУВЕРЕНО, на соло гитари. Пола од заиста лепе лове коју смо зарађивали сам, дакако пропио, али другу половину сам потрошио у бањалучким књижарама. Збуњивао сам књижаре, тражећи песничке књиге савремених аутора млађе генерације, а из „габуле” су се извлачили услужујући ме

издањима на којима је било видно истакнуто да су награђена. Тако сам скупио готово целу колекцију лауреата угледне награде „Гораново прољеће”, међу којима су ме највише интригирали Иван Негришорац и Бранко Чегец. Тешка, херметична поезија – тзв рана постмодерна, кроз коју сам се касније месецима пробијао као кроз густу маглу, дубоко у ноћ, размишљајући како је бизарно да сам новцима од свирања Ужичког кола у Гаљиповцима, и то на бас гитари, дошао до нечег тако комплексног, магичног. Још да ми је тада неко рекао да ћу свега пар година доцније познавати ове ауторе и делити са њима на трибинама размишљања о савременој поезији, те странице у стручним часописима...

* * *

У задње време се све чешће сусрећем са глорификацијама тзв. Е-ВООК читача те са некритичким одушевљењем пред феноменом електронских књига уопште. Као неко ко је готово цео свој век посветио књигама од хартије и штампарске боје, могу рећи да су ми Е-ВООК читачи једнако очаравајући као секси лутке на надувавање, а таман таква им је и перспектива, односно биће доминантни онда кад и лутке на надувавање буду заносније и пожељније од ПРАВИХ ЖЕНА! ДРУГИМ РЕЧИМА – НИКАДА!!!

(Читање није само пуки чин апсорбовања информација и садржаја који су артикулисани кроз речи и реченице – читалачки доживљај је по суштини ритуалног карактера и готово сва чула су укључена док тај

ритуал траје – и чуло вида, и чуло слуха – шуштање страница док се листају – и чуло додира – текстура хартије и корица под јагодицама прстију – и чуло мириса – интензиван мирис штампарске боје, лепка, а код антикварних књига патине – ето свега тога нема код електронских књига, па нема ништа ни од ритуала – а човек је, као што су нам давно објаснили, од памтивека ритуално биће.)

* * *

Иако сам у односу на традиционалне религијске догме окорели безбожник, никада нећу толерисати да моју велику спортску икону – МУХАМЕДА АЛИЈА било ко ниподаштава зато што је некада био хришћанин и звао се КАСИЈУС КЛЕЈ. Надам се да се разумемо о чему заправо говорим!

* * *

Лепо је имати и тзв. „лажне фејсбук пријатеље” – у моме случају то су најчешће „надзирачи” – али они су потпуно легитимни састојак овог декора, и упркос епизодним, углавном слабо одиграним улогама, чине представу садржајнијом и целовитијом. А можда је и боље бити на оку „лажном пријатељу”, него трн у оку „искреном пријатељу”.

* * *

ГУСТАВ!!! Један од мојих најбољих „пријатеља” и незамењиви ментор, који ме је још као дечака упућивао у ћуди, непредвидиве и често необјашњиве хировитости света одраслих, чији становник сам ускоро постао. Било би боље да сам у том свету, још више налик Густаву, али ето нисам, шта да се ради.

Прелепа песма – РАЧУНАЈТЕ НА НАС је била друга химна низа генерација, што рођених педестих што шездесетих година прошлог века. Када је протутњало пуно тога од настанка ове песме, Ђоле је схватио да ствари нису биле баш тако „једнодимензионалне” како његова песма саопштава, па је начинио чудан и непотребан гест – ЈАВНО СЕ ОДРЕКАО ОВЕ ПЕСМЕ. Као да су песме социолошке студије, па морају да саопштавају неке научно неспорне чињенице. Песма ЖИВЕТИ СЛОБОДНО је такође била химна тзв „великих демократских промена” у Србији, а малочас на радију слушам Ђолета како изражава своје разочарење са свим што се дешавало десет година након ове песме и како је то нешто сасвим друго од онога што је он очекивао и песмом призивао. Наравно, ни онда ствари нису биле

тако једнодимензионалне како протиче из песме, али то не мења чињеницу да је ПЕСМА БРИЉАНТНА. Надам се да се неће и ње одрећи!

* * *

Милан Младеновић је веома често боравио у Новом Саду, а неретко је посећивао и књижару СОЛАРИС. Сећам се кад је једном приликом ушао баш док смо, незасити – по ко зна који пут – преслушавали неки од албума ЕКВ-а. После извесног времена, стекао сам утисак да га звук сопственог гласа са увек моћног озвучења у СОЛАРИСУ, децентралише па сам момку на каси казао да промени музику. Милан ми је узвратио погледом и осмехом олакшања и захвалности. Беше то 1992. али тај поглед се упркос свему пробија кроз време СВЕ до овог часа!

Дохватих књигу чудесних прича, једног кинеског писца из седамнаестог века и отворио је, насумично, негде на средини. Поглед је летео по густо штампаним редовима, али њихова садржина није доспевала до језгра свести. А онда се досетих једног старог рецепта који, некада давно, примењивах, када нисам могао да се сконцентришем на текст које читам. Замишљао сам да је књига писмо, упућено од некога кога ужасно дуго нисам видео. Тако важно писмо, послано пре три века из Кине, а приспело тек сада. Писмо чудесне искрености и дубоке пажње. Читао сам га све посвећеније, нежно, врхом прста подвлачећи сваки ред, потресен сазнањем, да ме је пошиљалац писма познавао боље, но било ко други на овом свету.

* * *

Све чешће осећам неку тензију у односима популације која је на фејсбуку и оних који ову платформу са индигнацијом одбацују. Као непоправљивом љубитељу негативних утопија, одмах ми се наметнуо следећи сценарио: трећи светски рат се неће водити између народа, нација, због идеологија, нафте, воде итд, него између ФЕЈСОВАЦА и НЕФЕЈСОВАЦА – жесток бескомпромисан обрачун за сваку улицу, кућу, собу у кући, сваки кутак сваког до сржи подељеног домаћинства у коме ће, наравно, као технолошки много напреднији тријумфовати ФЕЈСОВЦИ.

* * *

На питање које се све чешће и нервозније поставља – КАДА ЋЕ ВИШЕ ПРЕСТАТИ ТА АНТИСРПСКА ПРОПАГАНДА која се неутаживо емитује из бројних центара моћи, одговор гласи: када неки од њихових најпоузданијих аналитичара процени да више не постоји ни промил вероватноће, да било КО, било КАДА размота историјску мапу највећег злочина почињеног на тлу Европе после Другог светског рата, а то је зверско бомбардовање СРЈ 1999. Овако исценирана и свакодневно дозирана „исконска кривица” Срба, КРИВИЦА ЗА СВЕ, представља једини историјски „БЕЗБЕДАН АЛИБИ”, за зверства почињена током тих 78 дана иживљавања, а све по сабласном принципу – „шта су заслужили, мало су и добили”!!!

* * *

Стари другар и изврсни књижевни критичар ме пре неки дан изненадио текстом у коме се послужио одавно архивираним импресионистичким методом. Нисам сигуран да ли му је баш то била намера, али мање-више нам је саопштио да ТА књига уопште није тако рђава, колико је рђав човек њен аутор. Нисам прочитао књигу, па се нећу упуштати у арбитражање, али утисак је да артеросклеротичом крвотоку наше ововремене књижевне критике, уопште не би шкодила дневна доза импресионистичке инфузије.

* * *

Тито је био ВЕЛИКИ МАХЕР, који је готово свим балканским лудацима успео да

обезбеди ПУНИХ 35 ГОДИНА МИРА И
ПРОСПЕРИТЕТА!!! Понекад и ЧВРСТОМ
РУКОМ – НЕГО ШТА!!!

* * *

Угодити климактеричним дериштима
оба пола – заиста немогућа мисија!

* * *

Покушајте замислити, само на час, да нам
државу у овим смутним временима, уме-
сто ВУЧИЋА, води... хммм... на пример
ТИТО – па шта би то Албанци на Косову
добили?!

* * *

Пре неколико дана је турски филозоф Омер Тургул Инанцер са телевизије поручио да би труднице требало да излазе само ноћу „како би ухватиле мало ваздуха”. Овај мислилац, како га називају тамошњи медији, свој је став образложио оценом да је појављивање трудница у јавности „неугодно, неморално и ружно”.

Колико се ја разумем у дубинску психологију, ово је класичан пример потиснуте жеље да, заправо мушкарци буду ти који ће бити трудни, што би засигурно у целости и врло дубоко задовољило „естетске прохтеве” господина турског филозофа!!!

* * *

Данас у поподневним сатима „резервисаним” за одмор, звони ми кућни фиксни телефон и са друге стране се, веома љубазним, ултра љубазним гласом представља саговорник – старији колега писац који се мене сећа још из давних времена са бројних књижевних вечери и који има велику жељу да се упознамо, па пошто је нашао мој број у именику, моли да уприличимо једно виђење све у присуству заједничке пријатељице, такође књижевнице. Дакако, одговорих да ћу га веома радо упознати, и одмах наведох и могуће термине, те место сусрета, након чега ми колега саопшти да је он том приликом желео и да ми уручи примерке својих песничких књига и романа, па да ја то – БЕЗ ИКАКВЕ ОБАВЕЗЕ – прочитам, а ако ми „случајно” не буде занимљиво као критичару, да му све заједно

вратим. У једној реченици, објасних колеги да већ 20 година не фигурирам као активни књижевни критичар – од када сам почео да пишем романе – и да сам у међувремену написао свега неколико реценција за књиге блиских пријатеља. Једва да сам реченицу привео задњем слогу, модулација гласа са друге стране везе се пресели у друге регистре, силна жеља да ме колега упозна у моменту нетрагом неста, и колега експресно приведе разговор крају: У ТОМ СЛУЧАЈУ НЕ БИХ ВАМ ОДУЗИМАО ВРЕМЕ. ДОВИЂЕЊА! Пааа, довиђеееења...

* * *

Гледао сам снимак 8. БЕОГРАДСКОГ ФЕСТИВАЛА ТАНГА, и не могу се отети утиску да је овај плес једна од не баш бројних тековина које недвосмислено оправдавају смисао постојања човека.

* * *

Једне давне године, вољом нашег издавача, делили смо панел на БГ сајму књига. Сазнавши данас да је Светлана Велмар Јанковић преминула, покушавао сам се сетити разговора које смо том приликом водили... али безуспешно. После сам узео њен роман БЕЗДНО, за који је те године и добила НИНОВУ награду, и отворивши га на било којој страници, проналазио сам контуре свих реченица које смо икада разменили, и још драгоценије – оних које више никада нећемо разменити.

* * *

Не разумем баш у целости толику повику на фудбалске судије; наша цивилизација је установила „трибунале” у којима седе

судијске креатуре, лажљивци и оличења белосветског лицемерја и тупим ножем разрезају крупне „историјске правде” на којима ће се поколења школовати, па зашто би онда било умесно очекивање да било који спортски судија буде оличење правде и морала. Напротив, ја очекујем да линијске судије ускоро почну да шаљу употребљиве шутеве центарфорима у шеснаестерцу.

* * *

Сањах да са двојицом пријатеља из књижевне младости, за малобројну публику, изводим нову форму концептуланог перформанса, коме је сневна имагинација наденула име ТРИПОВЕДАЊЕ, а комбинујући етомологије синтагми ТРИП, ПРИПОВЕДАЊЕ, ТРИ. Игра креће тако што један од нас изговара реченицу, која представља

почетак неке приче, други спонтано наста-
вља са својом реченицом, потом се трећи
надовезује, али без застајкивања и трену-
така премишљања, и тако у круг. Цео до-
гађај се бележи као видео клип мобилним
телефонима и на тај начин овековечује.

* * *

Волим кад ми се моја инспирација – ова-
ко, у праскозорје – прикраде и представи
као дама коју никада раније видео нисам.

* * *

Одувек сам дубоко веровао у нешто...
ДРУГО!

* * * * *

Књига ШВЕДСКИ СТО представља избор из суме мојих дневничких бележака које сам водио на интернет порталима и друштвеним мрежама у интервалу 2009–2014.

Саша Радоњић
Шведски сто

Уређује уреднички тим ИКЦ Соларис доо

За издавача
Небојша Бурзан

Лектура
уреднички тим ИКЦ Соларис доо

Корице
Вељко Дамјановић

Прелом
инж. Владимир Вайић, „ГРАФИТ”

Штампа
HL print

Тираж: 1.000 примерака

ИКЦ „СОЛАРИС” д.о.о.
Нови Сад, Сутјеска 2
Тел/фах: 021/6624-387
Мејл: office@solaris.rs
Сајт: www.solaris.rs
www.sasaradonjic.rs

CIP – Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад
821.163.41-3

РАДОЊИЋ, Саша, 1964–

Шведски сто : ноте и фусноте / Саша Радоњић. – Нови Сад :
Solaris, 2014 (Бачки Петровац : HL print). – 79 стр. ; 17 cm
Тираж 1.000.

ISBN 978-86-7560-117-3
COBISS.SR-ID 289805575